

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

1:a årg.

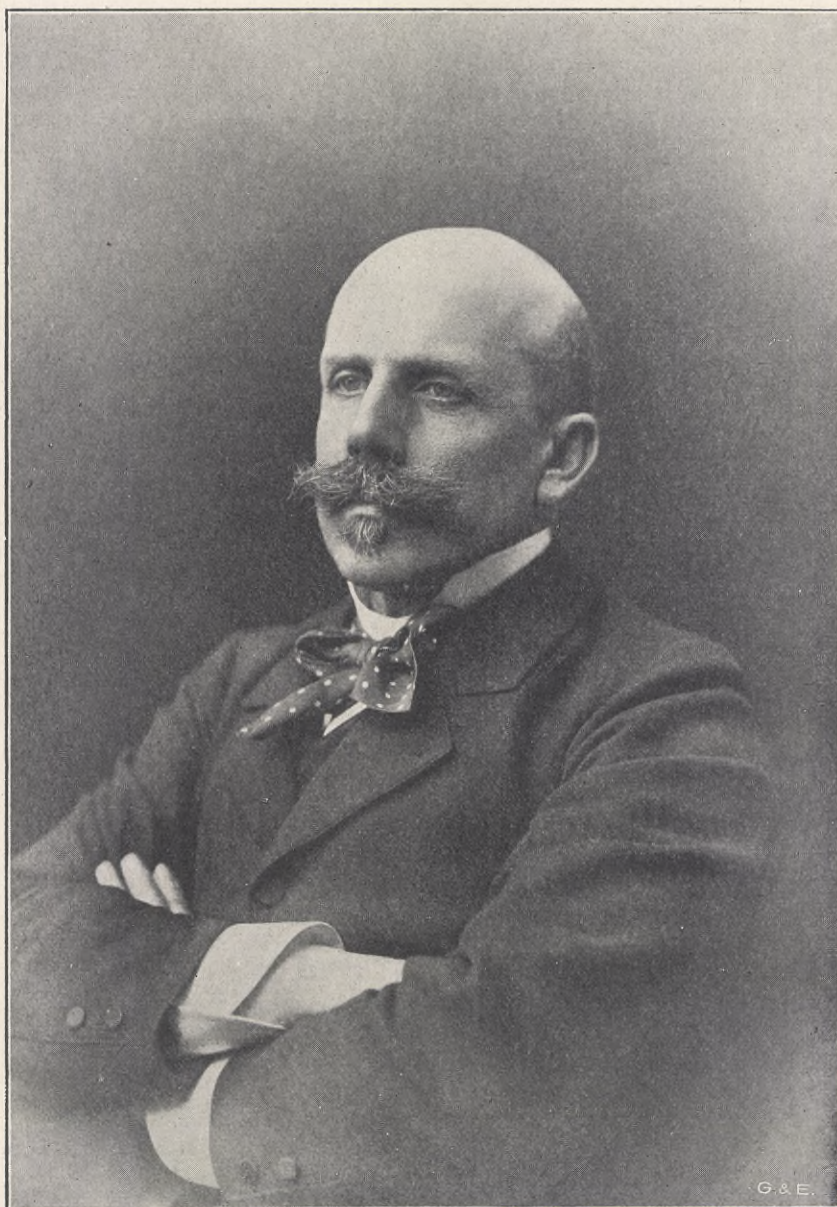
Den 17 Juni 1900

N:r 38

Återgiftande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Georg von Rosen* (med 1 porträtt). *Ingenjörrens historia*, af Gottlieb Sandels. *Från London-säsongen* (med 2 illustrationer). *Fru Anna Larsen i "Första Violin"* (med 1 illustration). *En stor affärs 25-årsjubileum* (med 1 illustration). *Femtio år i kyrkans tjänst* (med 1 illustration). *Vårt moderna bevaringslif III, Axvall* (med 4 illustrationer). *Årets jubel- och hedersdoktorer III* (med 5 porträtt). *Från doktorspromotionerna i Lund* (med 1 illustration). *Från tyska eskaderbesöket i Stockholm* (med 2 illustrationer). *En "sommarsaga"*, för HVAR 8 DAG. *Från det Stockholm som skall gå* (med 3 illustrationer). *Guld-törstens offer* (Följetong, med 1 illustration, forts.) *Veckans porträttgalleri* (med 6 porträtt).

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1900.

GEORG VON ROSEN.

GEORG VON ROSEN.

En framstående tysk kritiker karaktäriserar grefve von Rosens senaste stora duk, »Drottning Dagmars återuppväckande», som en »skickligt och kraftigt tecknad, med solida egenskaper målad tafla, icke fri från något teatraliskt, i det de knäböjande munkarne, prästerna och lekmännen genom miner och åtbörder alltför teatermässigt uttrycka sina känslor. Genom altarljusens lågor och det inbrytande skenet af den röda aftonhimmeln frambringas en stark, omsorgsfullt studerad belysnings färgverkan, som förlänar taflan ett betydligt måleriskt intresse.»

Med några modifikationer finnes i detta ömdöme mycket, som är karaktäristiskt för Georg von Rosens hela kynne och konstnärsskap. Allt hvad han gör och företager är skickligt och kraftigt tecknad och utfördt samt byggdt på den solida grund, som blott ett åt konsten helt och allvarligt ägnadt studium kan skänka, men hans alstring bär ock en omisskänlig prägel af om ej precis »teatermässighet», så dock af något starkt dramatiskt.

Att detta sistnämnda för en konstnär, den där satt sig sådana ämnen och mål före som grefve Rosen, är en lika oundgänglig som förtjänstfull egenskap, är ju onödigt framhålla. Samtliga nämnda egenskaperna hä ej heller gärna, parade som de hos honom äro med en intensiv hängifvenhet för uppgiften och en andens och personens medfödda och förvärfvade nobless, kunnat undgå göra honom till den framstående, verkligt geniale konstnär han är, hvilkes verk vi alla känna och med stolthet nämna som våra.

* * *

Georg von Rosen har både genialiskt och konstnärligt påbrå, om man så må uttrycka sig. Son af »våra järnvägars fader», den om sitt land så högt förtjänte öfversten grefve Adolf Eugène von Rosen och hans maka, en dotter till den grekiske skalden Rizo-Rangabé, föddes han i Paris 1843. Redan tidigt röjdes hans artistiska anlag, hvilka utbildades dels genom studier hemma och dels på de vidsträckta resor, han som helt ung fick företaga. Så stod han redan vid 19 års ålder, 1862, då han i London fick se den belgiske mästaren Henri Leys' arbeten, inför »en vändpunkt i sitt lif», en vändpunkt, som också mycket riktigt blef bestämmande för hans senare lif och konstnärsskap. Efter att ha gjort vidsträckta studieresor i Europa och Orienten, hvarunder han bl. a. studerade för Leys, Karl Werner och Piloty, slog v. Rosen — hvilken dock då redan var mycket uppmärksam bl. a. för sin »Sten Stures intåg i Stockholm» och de ypperliga etsningarne »Göran Persson betraktande Sten Stures skymfliga intåg» och »Hr Ture Jönsson återvändande från riksmötet i Västerås» — fullt igenom med den stora taflan »Erik XIV, Karin Månsdotter och Göran Persson» (1871). Nu blef han efter hvartannat ledamot af akademien, vice professor, kammarherre samt 1880 ordinarie professor vid akademien, hvars direktör han efter Boklunds död var under åren 1881—87. Hans alster äro, som sagdt, allom bekanta.

Utom de präktiga taflorna från en gången tid har v. Rosen förevigat en mängd af sina framstående samtida på duken, och präglas hans alstring här som tillföre af en antitesens starka medel ej skyende, men på samma gång genialisk och förnämt reserverad kraft.

INGENIÖRENS HISTORIA.

För HVAR 8 DAG af *Gottlieb Sandels*.

Det var på klubben i G. Vi sutto tillsammans en hel del unga män och språkade om än det ena än det andra. Under samtalet hade vi kommit in på det outslitliga kapitlet om kärlek och det ena intressanta fallet af »förlibthet» aflöste det andra.

Den unge advokaten G. ville t. ex. aflägga ed på att en cirkusryttarinna kunde vara lika anständig och bli en lika god hustru som någon annan kvinna, hvilket kontorschefen H. på inga villkor kunde vara öfverens med honom om. Han hade i en månads tid svärmat för en viss miss, hvilkens »miserabla» namn han af egoistiska skäl icke ville nämna. Hur mycket pengar han denna månad förstört till presenter, blommor o. s. v., det kunde

han ej så noga minnas. Men sedan hon reste, hade han inte fått så mycket som ett bref från henne. Det kunde för rätten vara detsamma, ty på omvägar hade han fått höra att hon var gift med en clown vid någon cirkus i London.

Ingen regel utan undantag, påstod löjtnant M. Ty han hade då faktiskt blifvit narrad af en prästdotter och en sådan flicka borde man väl ändå kunna lita på. Hon påstod visserligen orsaken vara att han lefde om för mycket, men det var — försäkrade han — bara förevändningar.

Samtalet var, som sagdt, mycket lifligt. Vi pratade och skrattade om hvarandra och hade för ögonblicket just icke mycken tanke för sakens allvarliga sida.

»Efter som herrarne kommit in på detta ämne, kanske äfven jag kan få lämna ett litet bidrag, som jag personligen upplefvat?»

Vi förstummades som genom ett trollslag. Den herre som med dessa ju i och för sig föga märkliga ord tilltalade oss var ingenjör Lars Hoff, en man som nästan aldrig deltog i våra samtal och absolut aldrig när vi voro inne på något som måste kallas för skämt. Därför blefvo vi mållösa af häpnad och svarade med en mun, att det skulle vara oss ett nöje att få höra hvad han hade att säga.

»Jag är fullständigt ense med er däri att man genom en ren tillfällighet kan bli fäst vid en kvinnas hjärta för hela lifvet, begynte ingenjören.

Min berättelse är icke lång, min lycka varade ej heller länge, men den händelse jag nu vill tala om har fått en plats i mitt minne, hvilken den skall komma att behålla för hela lifvet. Jag reste en gång år 188* i början af augusti från staden T. och skulle företaga en ungefär tio timmars färd.

Vid stationen i R. lade jag märke till två damer, en yngre och en äldre, inbegripna i lifligt, hviskande samtal. Hvad de talade om, var mig naturligtvis omöjligt att uppfatta, men när konduktören skulle stänga dörrarne och de måste skiljas, föll den yngre i den äldstas armar och sade snyftande:

»Gråt inte, mor, du skall få se att jag kommer igen och då skall allt blifva bra.» Den äldre försökte le genom tårarne. Ännu en kyss, en lång blick och så var hon ensam med mig i kupén.

Först stod hon med ryggen åt mig så jag kunde se hennes vackra slanka figur och det fyliga mörka håret i nacken. Men min första tanke, när hon satt där midt emot mig, var: något så behagligt har jag aldrig sett. Det låg så att säga ett öfvernaturligt, sjukligt, men dock förtjusande, gudomligt uttryck i hennes mörka bedröfvade ögon. Hennes lilla mun bar en karaktäristisk prägel af bestämdhet, hela hennes ansikte var väl formadt och den klara hyn syntes mjuk som sammet.

Det faller af sig själf, att jag fick en oändlig lust att lära känna denna, som det syntes mig, ängel i människohamn och få veta huru sorgen kunde våga framtvinga tårar ur dessa underbara ögon.

Det ligger ju också så nära att börja eller åtminstone försöka att få ett samtal i gång när man, som vi två, kunde ha utsikt till en flere timmars resa i samma kupé.

Jag började med en fråga om hon skulle resa långt, till svar hvarpå hon uppgaf namnet på en af stationerna som var närmast min resas mål.

»Och er mor var mycket bedröfvad öfver er resa?»

»Ja», sade hon och såg på mig med en blick, så full af smärta och sorg att jag blef alldeles förskräckt, »hon hade nog sina skäl».

Efter några frågor fram och tillbaka kunde jag förstå så mycket att hon var sjuk och då var det genast klart för mig att det var den tärande sjukdom som ofta helt långsamt men säkert lägger så många unga människor i en förtidig graf. Hennes mor var änka och fattig, själf sjuklig, så att dottern, den vackra kvinna jag hade framför mig, själf arbetat för bådads uppehälle. Hon var dock

så dålig, att hon måste bort, bort till landet för att »samla krafter» Men då jag såg uttrycket i hennes ögon, måste jag ju förstå att detta kanske var hennes sista resa.

Och därför dessa tårar, därför denna innerliga förtviflade omfamning, därför detta försök till leende, till och med genom tårarne, för att försöka uppmuntra och trösta en stackars fattig mor, som kanske tager det sista farväl af en älskad uppoffrande skön dotter. En öm hängifven dotter, som tvingas bort från ett arbete och som gärna offrade sin sista blodsdropp. Man finner knappast ord för att uttrycka de känslor, som öfvervåldiga en när man hör och ser sådant.

Om någonsin en kvinna fått plats i mitt hjärta, så måste det vara denna vackra. Och jag kände det ju mera jag talade med henne och ju mera jag blef bekant med henne under de få timmar, som gingo så hastigt och hon växte i mina ögon, tills hon slutligen stod för mig så stor, ädel och upphöjd som ingen kvinna förut. Kort och godt, jag var förälskad. Jag älskade verkligen af hela min själ denna ungdom på hvilken döden redan satt sin omiskännliga stämpel. Jag kände henne också fullständigt — ty af en så ädel natur som vet att döden snart väntar, behöfver man icke höra mycket för att veta tillräckligt.

Kunde jag ge många år af min lifstid för att öka hennes med en enda timma? Kunde jag komma med ett enda tröstens ord? Ja, jag kunde, men kunde jag våga det redan nu och skulle hon tro att det var mitt allvar?

Samtidigt måste jag ju påminna henne om hennes bortgång. Skulle jag icke därigenom rifva upp de redan ömma såren? Men hur jag än vågade det ena mot det andra, bestämde jag mig dock för att säga hvad mitt hjärta längtade att få sagdt.

»Er mor, min fröken, ifall Ni vill låta mig veta hvem hon är, skall aldrig lida någon timplig nöd, så länge jag får råda. Själf önskar jag vara okänd.»

Hon såg frågande på mig, alldeles som jag tänkt att hon skulle mottaga mina ord. Hvad skulle hon väl svara?

»Hvem ni än är, må Gud löna er för edra ord, om ni håller dem.»

Det var ock hög tid att jag fått gifva mitt löfte, ty nu var hon vid sin resas mål. Jag vet icke hvilka känslor hon hyste för mig under den korta tid hon hade kvar att lefva. Men den lätta handtryckning hon gaf mig och den tacksamma blicken från hennes vackra ögon gjorde mig så godt.

Jag såg henne aldrig mera och inte heller modern, men jag höll mitt löte. De hvilade nu båda i sina grafvar vid hvarandras sida och där har jag rest ett kors. Men drömmande eller vaken kan jag, när jag vill, se min första och sista kärlek och huru hennes vackra ögon alltid stråla af tacksamhet.

Nu ha ni hört min historia och nu vill jag inte längre lägga beslag på ert tålamod.»

Och så gick vår tyste och underlige kamrat sin väg, men vi voro under återstående delen af aftonen icke längre vid så uppsluppet humör.

FRÅN LONDON-SÄSONGEN.

(Med 2 bilder tagna för HVAR 8 DAG).

Det Transvaalska kriget visar fortfarande sitt inflytande på allting som pågår i London. Så var t. ex. »The Coaching Club's meet» i Hyde Park, hvarifrån tvänne bilder här lämnas, högst fåtaligt besökt. Endast 16 *coaches* med sina ägare på kuskbocken samlades vid krutmagasinet i Hyde Park lördagen den 26 maj. Vädret var soligt och sommarvarmt samt lockade skaror af åskådare till den grönskande parken, där de spridde sig utmed »Serpentine's» stränder för att uppfånga en glimt

af sportvärldens élite. Från de höga vagnarna hördes samtalet hufvudsakligen röra sig om de frånvarande, och tanken på de många klubb-medlemmarne i Sydafrika förlånade ett visst vemod åt det präktiga skådespelet som föregående år brukat uppvisa 20 à 30 *four in hands*, men nu saknades alla de lysande regementsvagnarne. Hvad hästarne beträffa så ersatte emellertid kvaliteten hvad som brast i kvantitet.

I. H. L.

FRU ANNA LARSEN

I »FÖRSTE VIOLIN».

Det danska gästspelet i Stockholm af Köpenhamns Folketheaters trupp blef mottaget med största välvilja. Icke ens de vackra junikvällarne kunde hålla publiken borta från de intressanta föreställningarne, hvilka gäfvo ett ingalunda obetydligt prof på de värderade artisternas rangställning inom sin repertoergenre.

Främst ägnades bifallet fru Anna Larsen, såväl i »Trilby» — se HVAR 8 DAG N:o 35 — som särskildt i »Förste Violin». I detta stycke hade fru Larsen en bravourroll, desto pikantare att se som fröken Bosse här kreerat den på svenska på samma teater.

Om fru Larsen i ett och annat öfverglänste fröken Bosses vackra prestation, får detta ju till ingen ringa del tillskrifvas pjesens och rollens genuint danska karaktär, hvilken just kräfver ett köpenhamnskt gemyt som fru Larsens för att få originalfärgen.

Fru Anna Larsen i »Förste Violin».

Foto. Dahlqvist, Helsingborg.

Från Skånska Superfosfataktiebolagets 25-årsjubileumsfest i Ramlösa den 26 maj.
Landshöfding Dickson talar för medaljörerna.

FEMTIO ÅR I KYRKANS TJÄNST.

Prosten och kyrkoherden i Skällvik och S:t Annæ församlingar i Linköpings stift *Gustaf Leonard Lundqvist* kunde den 26 sista maj fira sitt guldbryllup med kyrkan. Han fyllde samma dag 73 år. Prästvigd på denna dag för 50 år sedan har han tillbragt 30 år som ofvannämnda församlingars herde, och är sedan 1886 kontraktsprost i Hammarkind. Större delen af S:t Annæ församling består af öar, och endast för att komma till kyrkan från prästgården måste man färdas $\frac{1}{4}$ sjömil. Stormar och svag is har han mången gång under sina tjänsteresor fått pröfva på. Den gamles kropp- och själskrafter äro dock ännu väl bibehållna, och i kyrkan tjänstgör han fortfarande hvarje söndag, om han också ej längre orkar med de långa sjöresorna.

Prosten Lundqvist tjänstgjorde på 50-talet som teckningslärare vid Västerås elementarläroverk och har ännu på senare tider fört såväl ritstiftet som penseln. Så har han målat flere altar- och kyrkotaflor åt sina kyrkor. Vår bild visar just den åldrige prästmannen läggande sista handen vid en större altartafla, »Kristus välsignar barnen», hvilken han målade för två år sedan.

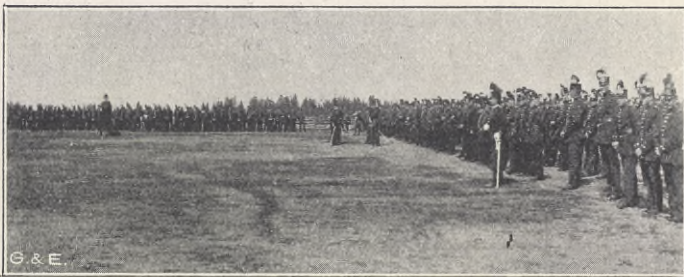
Den vördade och afhållne herdens andliga och lekamliga vigör styrker församlingsmedlemmarnes varma förhoppningar att få ännu länge behålla honom hos sig.

VÅRT MODÄRNA BEVÄRINGSLIF.

Illustrationerna efter fotografier tagna för HVAR 8 DAG af en amatörfotograf.

III. Axvall.

Kyrkparad.

För att foga en länk i den kedja af illustrationer ur vårt modärna beväringsslif, som HVAR 8 DAG börjat bjuda sina läsare, ha vi äfven aflagt en fransysk visit å Axvall för att därifrån återgifva några af de intryck vi fingo af våra västgötska fosterlandsförsvare och deras beväringsslif.

Den vackra pingsthelgen lämpade sig i år synnerligt väl för en utflykt dit, och hundratals besökande anlände till »Axevalle he'a» från alla närgränsande trakter. Kl. 5 f. m. å Pingstdagen ljuder reveljen och manade oss ut. Beväringssrekryterna, som det officella namnet lyder, njuta i dag sabbatshvila och äro befriade från exercis på förmiddagen.

På slaget nio ägde vaktombyte rum vid den täcka lilla paviljongen, som utgör Västgöta Regementes högvakt, och vår fotograf passade på att knäppa af den. En timma senare ryckte hela regementet ut till kyrkparad. Med musiken och talarstolen i midten formerades fyrkant, och regementspastor Sydow förrättade högmässan. Som ofta kan hända

Dansen går...

vid slika tillfällen svimmade en och annan af här och där i leden. Man hade en vattenflaska till hands och vanligtvis kryade den af värmen och ståendet utmattade till sig igen och intog ånyo sin plats i ledet.

Vid 1-tiden kommanderades uppställning och hela styrkan ryckte an mot matsalen som ligger ett godt stycke från kasernen i närheten af officerspaviljongerna. Ingen klagan förspordes i allmänhet öfver kosthållet,

men några särskildt matfriska gossar menade att portionerna voro väl knappt tilltagna!

Framför högvakten.

Efter middagen unnades krigarämnena en välbehöflig hvila till kl. 5 e. m. Tiden fördrefs med bollspel, lekar, dans och muntert samspråk. I den tryckande värmen anlätades marketenterierna ganska flitigt. Som synes å den sista illustrationen göra flickorna i »fутten» goda affärer. En och annan fick sig kanske en tår för mycket i hettan och sotade för sin törst i arresten. Men att det ju går mycket ordentligare till väga nu än för endast ett tiotal år sedan, äro vi de första att med glädje konstatera.

Så följde några timmars exercis, hvarpå dansen vidtog efter regementsmusikens toner. Det var en högst liflig tafla som här tedde sig på den af den nedgående solens strålar bely-

Vid marketenteriet.

sta slätten. Bland åskådarna såg man äfven officerarne en stund betrakta den lifliga dansen, tills musiken i half språngmarsch nödgades skynda till högvakten för att på slaget nio vara redo spela svenska arméns tappto. När regimentstrumslagaren med stor värdighet höjde stafven föll musiken in. Efter en kort promenad fram och åter gjorde den lilla musikkåren ånyo halt framför högvakten, ännu några hvirflar och allt var öfver.

En kvart senare voro samtliga beväringar till kojs och kl. half tio ljud tystnadssignalen.

De civila hade så småningom aflägsnat sig och kvällens skuggor började utbreda sig öfver den öde slätten.

Öfver det krigiska lägret gjöt sig sommarnattens fridfulla lugn . . .

ÅRETS JUBEL- OCH HEDERSDOKTORER.

III.

Professor J. C. W. THYRÉN.
Juris hedersdoktor i Lund.

Professorn vid Kar. Inst.
S. E. HENSCHEN.
Fil. hedersdoktor i Upsala.

Brigadlæge C. ARBO, Kristiania.
Med. hedersdoktor i Lund.

F. talmannen
Grosshandlaren OLOF WIJK, Göteborg
Fil. hedersdoktor i Upsala.

Grosshandlaren
PONTUS FÜRSTENBERG, Göteborg.
Fil. hedersdoktor i Lund.

FRÅN DOKTORSPROMOTIONERNA I LUND.

Foto. Jonn, Lund.

Den 31 maj försiggingo som bekant, de högtidliga doktorspromotionerna i Upsala och Lund. Vi äro här i tillfälle visa en bild tagen af jubel- och hedersdoktorer samt *promovendi* jämte de tre *promoti*, professorerna von Schwerin, Ribbing och grefve Hamilton, just på universitetsbyggnadens trappa.

En doktorspromotion är i vår praktiska tid icke längre samma *stora* événement, som förr i i världen, då en promovering betraktades som något allenastående i fråga om akademisk högtidlighet. Men promotionen är alltjämt stämningsfull och dess ceremonier ägnade att göra det afsedda intrycket af vördnad för vetenskapen, utan hvilken den »praktiske» medborgaren dock icke komme långt.

Promotionshögtidligheterna i Lund öppnades med deltagarnes intågande från universitetshusets nedra våning in i aulan under tonerna af en af akademiska kapellet utförd festmarsch.

Främst gingo de unga hvitklädda flickorna, som buro jubeldoktorernas kransar, därefter följde filosofiska fakultetens promotor, samma fakultets jubeldoktorer, hedersdoktorer och promovender, promotor i medicinska fakulteten och samma fakultets jubeldoktorer, hedersdoktorer och promo-

vender, promotor i juridiska fakulteten och samma fakultets hedersdoktorer och promovendi, universitetets prokansler, biskop Billing, honoratiories, bland hvilka märktes f. d. excellenserna grefvarne Posse och Ehrensvärd, landshöfding Dickson m. fl. Härefter följde universitetsstaten, under det nu gångna seklet i Lund promoverade filosofie doktorer, anhöriga till promovenderna och hospites samt studentkåren under sina fanor och standar.

Mellan de olika grupperna i processionen voro placerade marskalkar, filosofiska fakultetens i röda skärp, medicinska i gröna, juridiska i blå samt studentkårens i blå och gula.

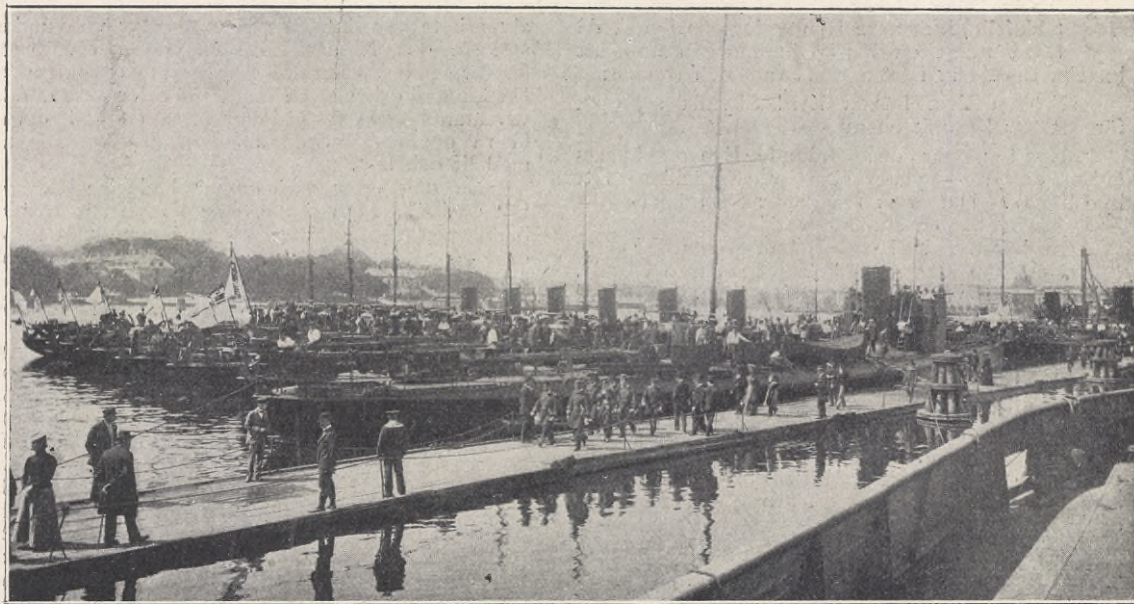
Sedan den talrika processionen hunnit blifva placerad var aulan fylld till sista plats. Balkongerna, platserna under densamma samt musikäktaren voro fullsatta af damerna, hvilkas lifliga sommaroiletter gáfvo ytterligare färg åt taflan. Först tonade så Alfred Bergs promotionskantat — ord af prof. Nils Flensburg — genom salen.

Därpå vidtogo promotionerna, på klingande latin och under öfliga ceremonier.

Därefter följde den stora konserten samt på e. m. promotionsmiddagen å Akad. Föreningen. Dagen slöt med den sedvanliga promotionsbalen, hvilken naturligtvis var ytterst animerad.

DET TYSKA ESKADERBESÖKET I STOCKHOLM.

Med fotografier tagna för HVAR 8 DAG af fotograf Thorncliff, Sthlm.

Den tyska eskaderflottiljen.

På hufvudstadslifvet under pingsthelgen satte det tyska eskaderbesöket i Stockholms farvatten en viss prägel. De tretton svartmuskiga torpedbåtarne ankommo, som väntadt var, och ankrade vid Djurgårdslandet under pingstaftonen. *Tout Stockholm* var ute för att taga flottiljen i närmare betraktande. Båtarne voro för öfrigt af samma typ som våra svenska första klassens torpedfartyg.

De svenska besökande ombord mottogos med största välvilja — hvad som möjligen brast i ömse-sidig språkkunskap, ersattes i de flesta fall af en viss inbördes »förståelse»!

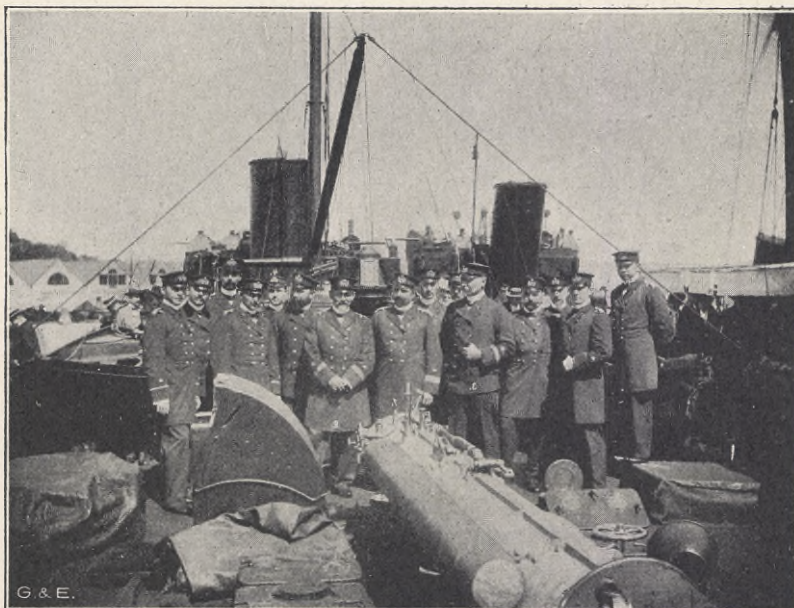
Både officerare, underofficerare och gemene man blefvo äfven under vistelsen i Stockholm föremål för varm hyllning: de sistnämnde hvar de kommo på hufvudstadens »Bierstuben», »underhuggarne» vid en fäst å Tivoli hos svenska underofficerare, och officerarne vid en middag, som gafs af Sjöofficerssällskapet på Hasselbacken för de tyska flottister, som närvarit vid annandagens kapploppningar å Lindarängen.

Vid denna middag utbragtes första skålen af amiral Lenman för tyske kajsaren, hvars amiralskap i den svenska flottan särskildt framhölls. Tal slutade med ett lefve för kajsaren, åtföljdt af ett fyrfaldigt hurra och fanfarer, hvarpå musiken spelade »Heil dir im Siegeskranz» Chefen för den tyska eskadern, korvettkapten Koch, talade för konungen af

Sverige, hvarpå följde lefverop, fanfarer och kungs-sången.

Nästa skål utbragtes af amiral Lenman för den tyska marinen, hvarvid han hembar ett tack för det hjärtliga bemötande, som marinen visat svenska flottans män vid deras besök i tyska farvatten och hamnar. Skålen besvarades af kapten Koch.

Telegram afsändes under middagen till kajsar Wilhelm och konung Oscar.

Grupp af officerare.

EN »SOMMARSAGA».

För HVAR S DAG.

Det blef brådska nere i ungdomens flygel, då Lova tidigt en härlig junimorgon utan att knacka rusade in i fröknarnas rum och ropade:

»Fröken Eva, fröken Eva! Skynda sej opp, för det har kommit en nu.»

»Hvad menar du?» frågade Eva — husets äldsta dotter — yrvaken, »har »Spräcklan» fått kycklingar? Det är ju två dagar för tidigt!»

»Jag menar en student, vet jag!»

»Så här dags? Har han haft skjuts då?»

»Nej, han har gått hela vägen från Upsala, och satt på verandan, när jag kom ut för att städa», svarade Lova.

»Bulta då genast på hos gossarne och bed dem skynda sig, så skall jag strax komma upp och styra med kaffet.»

Då Lova efter en försvarlig trumhvirvel på dörren midt emot i förstugan åter begifvit sig till hufvudbyggningen, bad Eva sin rumkamrat och yngre sisters lärarinna, Märta Forsberg, att hon, som ej hade någon lugg att krusa, skulle gå upp och välkomna gästen.

Och Märta gick nätt och pyrdlig i sin bomulls-klädning att representera familjen.

Vid sitt inträde i salen möttes hon af en ung man med särdeles sympatiskt utseende. Det blonda hufvudet var lätt tillbakakastadt, under den höga pannan framblickade ett par frimodiga blå ögon, som gåfvo ansiktet ett uttryck af barnslighet, näsan var välbildad och munnen liten, nästan kvinnligt uttrycksfull. Presentationen försiggick utan missöde, och Märta tyckte, att hans namn, Nordensson, passade förträffligt till personen.

När efter en stund de öfriga familjemedlemmarne så småningom funno sig voro Märta och unge Nordensson redan helt bekanta.

»Se där ha vi Hjalmar Nordensson», utropade patron Karlberg, då han fick syn på den unge studenten, »välkommen till tant och farbror på Berga! Jag känner igen dig på ögonen och hållningen. Just så såg far din ut för fyrtio år sedan. Än en gång välkommen! Du känner väl flickorna?»

»Ja, jag har haft det nöjet hälsa på frökarna.»

»Frökna mig hit, och frökna mig dit. Här är Eva och Ninni och Märta, och de säga Hjalmar och därmed punktum. Men låt oss nu få kaffe, ty frukosten är väl ej färdig än.»

»Trefligt utseende på pojke, eller hur, mor?» frågade patron Karlberg, då ynglingarne efter frukosten gått ut på ströftåg och flickorna gått till sina sysslor.

»Jo, mycket», svarade fru Karlberg, »bara inte flickorna tycka detsamma».

»Jämt se ni fruntimmer spöken! När de andra två kamraterna kommit hit, få de nog så mycket att välja på, att de stanna i valet och kvalet.»

»Ja ja, bara inte mina flickor få stanna i kvalet. Jag var just inte med om att taga ut så mycket ungdom i sommar. Går det bra, så är det väl.»

»Nu skall mutter inte puttra. Gossarne skulle väl någon belöning ha, för att de tagit sin examen med heder, och när vi nu få höra deras vackra, hurtiga studentsånger skall du se, att vi själfva bli unga på nytt!»

Efter ett par dagar kommo ännu två nybakade studenter, och alla dessa unga människor fyllde huset med glädje och skämt. Om aftnarne, då

allt arbete var slut, då alla matbestyr voro undanstökade och Ninnis korta sommarläxor voro förhörda, samlades man till gemensamma promenader. Då klingade den ena sången efter den andra. Eller var man bjuden till grannarne, som täflade om att få rå om dem. Stundom dansades äfven — allt med lif och lust.

En dag efter midsommar hade fru Karlberg fått en idé! Man skulle hålla konsert, hvaraf behållningen skulle användas som grundplåt till en orgel för folkskolan. Förslaget mottogs med allmän hänförelse, och programmet uppsattes genast. Först en ouverture för fyra händer på piano, där-efter ett par kvartetter, så solosång.

De dagar som följde på detta beslut upptogs helt och hållet af tillredelser och öfningar till konserten. En deputation afsändes till kyrkoherden för att erhålla hans tillstånd att använda skolsalen för ändamålet, hvilket med glädje beviljades. Flickorna repeterade sin ouverture och dessemellan ackompanjerade Märta Hjalmars sånger, och det gick mycket bra.

Slutligen randades den stora dagen. Biljetterna hade haft strykande åtgång, och allt tydde på, att tillställningen skulle bli lyckad. Då tiden var inne att man borde begynna, var skolsalen fullsatt af åhörare, idel bekanta. Där sågos alla ståndspersoner i socknen och dessutom en mängd bönder. Kring väggarne stodo skolbarnen; de hade fritt tillträde.

Ouverturen gick med glans, och sedan följde nummer på nummer raskt efter hvarann och applåderades välvilligt. Sedan ännu ett par extra sånger sjungits och åhörarne började skingras, tillbragtes återstoden af aftonen i prästgården hvarvid inkomsten af konserten öfverlämnades till kyrkoherden, som med hjärtliga ord tackade å skolans vägnar för den vackra gåfvan.

Denna dag hade de unga länge i kärt minne.

Under den angenämaste samvaro förgingo dagarne snabbt och sommaren led mot sitt slut.

Hjalmar Nordensson skulle resa eller rättare gå. Han skulle göra sällskap med en af kamraterna. Midt i natten, så snart den första ljusstriman syntes i öster, skulle de begifva sig på väg. Efter aftonmåltiden togo de båda resenärerna afsked af värdfolket och hela ungdomsskaran följdes åt ner till flygelbyggningen under glam och skrat. Dagen hade varit ovanligt kvaf, och aftonen skänkte ingen svalka. Man kände att åska låg i luften.

I förstugan togs afsked — sist mellan Märta och Hjalmar.

»Färväl Märta, tack för i sommar», sade han med en röst, som han förgäfvos sökte göra stadig.

I detsamma upplyste en skarp blyxt deras ansikten. Hjalmar var helt blek, men såg fast med sin trofasta blick på Märta, som hade ett spändt drag öfver sitt ansikte.

Det blef så tyst med ens.

»Få se om vi träffas igen», sade Hjalmar slutligen.

»Ja, få se», svarade Märta allvarligt.

Han tryckte sakta hennes hand och släppte den. Så slötos dörrarne efter dem.

»God natt, lilla kära Märta», sade Eva och kramade hårdt vännens hand. Märta nickade och sväljde sin tår.

Därute började regnet falla i tunga droppar.

Elbe.

Munkbrotorget.

De bilder vi här återgifva från Stockholms stad »inom broarne» äro välbekanta för hvarje hufvudstadsbo — liksom till namnet för hela Sverige.

De äro tagna från Munkbron, hufvudstadens kanske äldsta salutorg, och äro just nu af ett särskildt intresse, eftersom torgets tid som sådant och därmed de ryktbara »Munkbromadamer-nas» är ute.

Så ha vederbörande dekreterat. Stadens modernisering och nya kraf på platsen i fråga göra de goda kvinnor-

Grönsaker.

tillochmed veta, att det var på detta torg, som Karin Mänsdotter sålde äpplen, när hon upptäcktes af Erik XIV. Få af Munkbrofruarne veta kanske, att de haft en så märklig företräderska i yrket. Genom bl. a. Blanches och Jolins berättelser äro Munkbron och dess »fruar i stånd» välbekanta för en hvar. Naturligtvis voro den tidens månglerskor i ord, gärningar och åthäfvor af en annan typ än sekelslutets fruar, men äfven bland dessa kan man nog få se en del karaktäristiska figurer, om de ock nu låta höra ett annat språk än det, för hvilket de en gång blefvo så »utskrikna».

Nu skola de emellertid flytta... Tiden fordrar, dess kraf måste obehagligen tillfredsställas. Förgäfvets lita fruarne till vederbörandes goda hjärta... Munkbrostånden måste gå och med dem ett stycke typiskt Stockholm, som länge skall minnas och — saknas!

»Munkbroständer.»

GULDTÖRSTENS OFFER.

Af S. H. MERRIMAN.

Öfversättning för Hvar 8 Dag.

I hvarje nummer lämnas ett kort sammandrag af följetongens innehåll allt ifrån dess början.

I första kapitlet omtalas professor von Holzens i Haag besök hos en döende, af hvilken han koper för tusen gulden ett dyrbart recept. När den sjuke dragit sin sista suck, stoppar professorn pengarna tillbaka i sin plånbok. I andra kapitlet sammanträffa den från Indien som segrande hjälte återvändande major White och en gammal bekant till honom, Tony Cornish, en modärn man ur societeten. De följäs åt till den senares onkel, lord Ferriby, där de finna husets unga dotter, miss Joan, strängt upptagen med arbete för ett välgörenhetsföretag till fromma för manufakturistbiträden. Miss Joan omtalar lordens senaste välgörenhetsprojekt, en stor internationell affär med mål att lindra malgamitarbetarnes svåra lott. Vid en »at home», hos Ferribys framlägger lorden i tredje kapitlet sin plan. Som medlemmar af direktionen antagas med acklamation lorden, Tony Cornish, major White, upphofsmanen till projektet mr Percy Roden och professor von Holzen.

I fjärde kapitlet gör en enka mrs Vansittart i det gamla diplomathotellet »Vieux Doelen» i Haag bekantskap med mr Percy Roden, för hvars projekt hon visar sig lifligt intresserad. Detsamma går ut på att samla alla malgamitarbetare och bygga en fabrik åt dem, i afsikt att förse hela världen med malgamit, ett för papperstillverkningen oumbärligt ämne. Fabriken skall förläggas till dynerna i Holland.

Femte kapitlet beskriver malgamitarbetarnes ankomst dit med Cornish som vägvisare. Cornish sammanträffar här med Roden och båda företaga en inspektion af fabriken och bostäderna. De förevisa inrättningen för en mängd inbjudna tidsningsmän, hvarpå Cornish följer med hem till Roden, där de mottagas af dennes syster.

I sjunde kapitlet läses en interiör af malgamitkontoret i London, där Cornish och lorden sköta »affärena». Där afhållas äfven små soiréer, vid hvilka en ung mr Rupert Dalkyn och en enkfru, mrs Courteville, voro bland de mera aktiva gästerna.

Efter ett sammanträffande mellan miss Roden och mrs Vansittart i dennes hem följer en scen från malgamitkolonien. Roden och Holzen äro närvarande vid en malgamitbetares dödsbädd.

I nionde kapitlet mötas hos mrs Vansittart miss Roden samt hrr Cornish, Roden och von Holzen. Därpå vidtager ett direktionsammansättande för malgamitbolaget med lord Ferriby som ordförande. Man beslutar sätta företaget på aktier, hvaraf hvarje arbetare får en. — Cornish och mrs Vansittart sammanträffa på en morgonpromenad i Haag, hvarvid hon slugt försöker utläsa hans hjärtas hemlighet. — Därpå träffa vi Cornish på besök hos en rik City-man, mr Wade, på dennes landställe. Hans dotter Marguerite har hämtat Cornish vid stationen. Mr Wade erbjuder Cornish sin dotters hand, men denne säger nej, hvarpå mr Wade börjar en skarp kritik af malgamitföretaget, hvilket han afslöjar som ren affärssvindel och tillråder Cornish att aldeles lämna. Denne meddelar sig med major White och de söka övertala lord Ferriby att ge det hela på båten, men förgäves.

Därpå uppvakta en komité af pappersfabrikanter lorden och yrka på nedläggandet af malgamitaffären — allt lika förgäves. Mrs Vansittart och mr Roden sammanträffa på en morgonridt i Haag. Han förledes af sin kärlek att låta henne följa med inom malgamitverksområdet. Holzen kommer emellertid dem till mötes och förhindrar på föregifna skäl, att mrs Vansittart — som har att hämnas sin mans död på Holzen — får den önskade inblicken i förhållandena vid fabriken.

Cornish kommer på ett kafé i Haag i samspråk med ett par malgamitarbetare, som afslöja en del detaljer från verken. Den ene gör han ett erbjudande att skaffa honom en bättre ställning, men anbudet afböjes. Cornish passar på att möta Dorothy Roden i afsikt att tala om malgamitaffären och hennes bror, men börjar med en kärleksförklaring. Slutet blir hennes jaord, hvarpå Cornish begifver sig till malgamitkontoret för att där afslöja von Holzen i Rodens närvaro. Här begär han att få veta hur malgamitstillverkningen tillgår. Roden lämnar honom ensam med Holzen, som under föregifvande af att vilja visa experimentet hämtar in en mängd kärl, innehållande giftiga gaser. Han ställer omärkligt om, att gaserna kunna strömma ut, och skyndar sin väg efter att ha låst dörren, lämnande Cornish att förgiftas i det trånge rummet. Denne lyckas emellertid behålla medvetandet och rädda sig undan Holzens hämnd.

Vid ett sammanträffande kort därpå med mrs Vansittart får han veta att hon har uppgjort en plan mot Holzen i afsikt att åtkomma malgamitreceptet. Det förvaras i kontorets kassakista, till hvilken hon skaffat sig en nyckel. Just som hon fått fatt i det värdefulla papperet, öfverraskas hon af Holzen. En kort brottning uppstår, och hon måste återlämna papperet. De samtala om Holzen. Mrs Vansittart och miss Roden upptäcka, att H. gjort en komplott mot Cornish. De tillskrifva major White, som skyndar till dem från England. Malgamitarbetarnes öfverfall mot Cornish misslyckas, tack vare White's vaksamhet och Cornish's sinnesnärvaro. Majoren sammanträffar dagen därpå på hotellet med Marguerite Wade, bankirens dotter, och mr Wade själf, som anländt till Haag för malgamitaffärens skull. På väg till besök hos miss Roden stöter hon i »skogen» på Holzen — hennes lärare i kemi i pensionen i Tyskland. Han håller på att lära sig malgamitreceptet utantill.

I nästa kapitel inträffar lord Ferriby i Haag för malgamitaffärens skull. Roden återkommer samtidigt från en affärsresa till Utrecht. Han får ett besök af Holzen, som lärt sig malgamitceptet utantill och nu i miss Rodens närvaro bränner upp det samma. Sedan han gått, ber miss R. brodern att upphöra med malgamitaffären såsom varande svindel. Han vägrar och förebär som skäl att han måste bli rik för att kunna gifta sig med mrs Vansittart.

Mr Wade, Cornish och major White göra därpå ett besök i fabriken för att taga del af böckerna. Sedan detta är gjordt, framställer Cornish ett förslag till Holzen och Roden att öfverlämna fabriken, för att läggas ned, mot en större andel i vinsten, hvaraf rätten skulle användas till pensionering af malgamitarbetarne och underhåll af de dödas änkor och barn. De svara båda bestämdt nej. Lord Ferriby får därpå en inbjudan till ett allvarligt möte med den förut omnämnda komitén af pappersfabrikanter. Mötet, som redan från början har en orolig karaktär, får en dyster afslutning i det att lord Ferriby träffas af slaganfall och dör. Hans dotter Joan underrättas härom af major White.

(Forts. från n:o 36).

»Det var någonting åt hjärtat, förorsakadt af oro eller häftig sinnesrörelse.»

»Malgamiten», svarade Joan. »Den var ständigt en källa till oro för honom. Han förstod sig aldrig riktigt på den saken.»

»Nej» svarade majoren mycket bestämdt, »han förstod den aldrig riktigt». Och han såg ut genom fönstret med tankfull, ogenomtränglig uppsyn.

»Och icke heller jag förstår den», sade Joan tveksamt.

Majoren såg plötsligt åter dum ut. Han kunde som vanligt icke gifva någon förklaring.

»Hade pappa blifvit bedragen af någon?» frågade Joan efter en stunds tystnad. »Man hör så underliga rykten om malgamitaffären. Jag förmodar, att pappa blef lurad?»

Hon talade om den döde med denna sänkta röst som döden tyckts öfverallt och af alla — utan afseende på ras och religion — kräfva hvarthelst den kommer.

White mötte hennes allvarliga blick med en böjning på hufvudet.

»Ja», svarade han. »Han hade blifvit bedragen.»

»Han sade, innan han gick, att han icke hade någon lust alls att gå till mötet», sade Joan i en ton af kärleksfull erinran, »men att han alltid gjort till en plikt att uppoffra sina böjelser för hvad han ansåg som sin skyldighet. Stackars pappa!»

»Ja», svarade majoren och såg ut genom fönstret. Han uthärdade Joans forskande blick som en man.

»Säg mig», sade hon plötsligt. »Ha ni och Tony också låtit narra er?»

Majoren tänkte efter ett ögonblick. Man bör ej förhastiga sig ens i fråga om den minsta nödlögn.

»Nej», svarade han slutligen. »Ej så fullständigt som er far.»

Han gjorde ett svagt försök att afleda hennes tankar.

Men Joan hade så att säga fått fatt i en half-

färdig tanke i sin egen hjärna, och hon skulle ej varit kvinna, om hon släppt frågan så lätt.

»Men ni blefvo också bedragna till att börja med?» frågade hon nästan ängsligt. »Jag vet, att så var fallet med Tony. Det är jag säker på. Kanske han längre fram kom underfund med sitt misstag; men ni...»

Hon drog helt tvärt undan sin hand från hans, som om hon först nu märkt dess tvetydiga läge.

»Ni lät aldrig bedraga er», sade hon med en anstrykning af lätt förebräelse.

»Nåja — kanhända icke», med gaf majoren motvilligt. Och han såg långtansfullt på handen, som hon nyss dragit tillbaka. »Jag förstår mig icke mycket på välgörenhet», fortsatte han efter en tystnad. »Ser den kanske icke i dess rätta ljus. Mig förefaller det, som behöfde man vara mera affärsmässig i fråga om välgörenhet än i något annat — och vi äro inga affärsmän — icke ens ni.»

Han betraktade henne med mycken högtidlighet och visdom, som om hans tankar varit af omätligt värde, om han blott kunnat uttrycka dem. Men han hade ingen förmåga i den vägen. Om man ej är vis, så bör man åtminstone se vis ut. Han reste sig upp, ty han hade fått se Cornish, som kom gående under träden tvärs öfver Toornofield. Kanske hade majoren för ett ögonblick glömt, att den store mannen var död, att bref måste skrivas och telegram afsändas, att världen måste underrättas och allmänhetens omätliga nyhetshunger för ett ögonblick stillas genom några tidningsnotiser. Ty allmänheten måste ha sitt dagliga bröd och kloka äro de, som endast meddela den sådant, som är lämpligt för den att känna.

Lord Ferribys lif hade för öfrigt varit sådant att nekrologen kräfde en särskild behandling. Hvarje människas lif torde kunna beskrivas som ett uppkok på litet af hvarje; men lord Ferribys utgjorde en blandning, som i händerna på en billigare demokratisk präss lätt skulle kunna serveras nog läcker för att vara en söt lukt för världen. En del af ingredienserna voro visserligen betydligt gamla, med »hög lukt», så att säga, men malgamitaffären ensam skulle lätt kunna blåsas upp till en ganska stor skandal.

Tony kom in i rummet, hurtig och rastlös som alltid, han visade icke mycken känsla. Kanhända förstodo Joan och han hvarandra utan någon yttre paradering med sådan. Ty de voro bekanta sedan många år och hade förstått hvarandra i fråga om ömtaligare saker utan muntliga förklaringar. Världen hade nämligen behagat säga, att Joan och Tony oundgängligen till sist komme att gifta sig med hvarandra. Och de hade aldrig förklarat något, aldrig dementerat något och aldrig gift sig med hvarandra.

Medan dessa tre ännu samtalade kom en vagn skramlande fram till trappan på hotellet och strax därpå ännu en. Det uppstod genast denna tysta brådska och förvirring — lik myrornas springande af och an på en förstörd myrstack — hvilken följer omedelbart i spåren på den objudne gäst, som själf nöjer sig med att komma så stilla och obemärkt. Roden infann sig, äfvensom mrs Vansittart, och flera af diplomaterna för att kondolera. Äfven Wades anlande, skyndsamt hemkallade af ett bud, som Cornish sändt efter dem.

Marguerite kom med karaktäristisk raskhet först in i rummet, smärt och klarögd. Hon såg från den ene till den andre och gick därpå fram till Joan utan ett ord. Hon log — ett litet hårdt leende, med sammanprässade läppar, hvilket skulle

betyga för världen, att hon ämnade gå lifvet till mötes med öppna ögon sådant det nu var och för öfrigt göra det bästa möjliga af det.

De båda flickorna lämnade snart rummet, och herrarne fortsatte ensamma sina tysta öfverläggningar. Tony hade redan försett sig med penna och papper. Inom tolf timmar skulle hvad världen behöfde veta om lord Ferriby, föreligga i tryck. Det var just lagom tid att telegrafera nekrologen till *Times* och telegrambyråerna. Och i våra brådska dagar är det just det första ordet som tränger längst och vid hvilket man fäster största vikten. En »dementi» är alltid en dålig utväg.

»Jag har tystat munnen på pappersfabrikanterna», sade Cornish, då han satte sig ned till skrifbordet, »till och med på den där åsnan Thompson, genom att smida medan järnet var varmt.»

»Och Roden skall inte yttra sig», tillade mr Wade, som då han körde upp till porten, hade sett denne framstående finansman oroligt ströfva omkring under träden på Toornofield, blickande mot hotellet. Ty lord Ferribys död var en länk i den invecklade malgamitkedjan, med hvilken ej ens Holzen hade räknat.

Lord Ferriby borde i sanning hafva varit belåten, om han kunnat se all den uppståndelse, han åstadkom genom att dö just vid denna kritiska tidpunkt. Ty under sin lifstid hade han varit viktig endast i sina egna ögon, och världen hade föga aktat på honom. Denna samma skarpsynta värld skulle icke heller nu sakna honom något vidare, och skulle med säkerhet egna hans snåla gamla änka endast så mycket deltagande, som tillfället oundgängligen kräfde. Lady Ferriby skulle, efter hvad världen misstänkte, troligen komma att afyttra alla lordens eleganta västar och fortsätta att spara pänningar af hjärtans lust. Till och med tanken på alla de klubbafgifter, hvilka nu naturligtvis komme att bortfalla, torde i betydlig mån lindrat ankans sorg. Detta var åtminstone allmänna meningen inom hans egna klubbar, när nyheten samma afton omtalades bland väderleksrapporter och parlamentsdebatter.

Medan lord Ferribys vänner i Pall Mall och St. James' Street, vid sitt té och sitt läckert rostade bröd, sökte pryda hans minne med några försonande dygder, intogo mr Wade, Tony och White sin middag tillsammans i hotellet vid Toornofield i Haag. Timmen var något tidig och skulle aldrig hafva vunnit lord Ferribys gillande, men de tre män, i hvilkas händer han bokstafligen lagt värden om sitt goda namn och rykte, fäste ej samma utomordentliga vikt härvid. Bankiren fann klockan half sju vara ett bra klockslag, vid hvilket han förr i världen haft bättre aptit än nu klockan åtta eller senare. Medan de sutto till bords, anlände ett telegram till Cornish. Det var från lord Ferribys juridiska ombud i London och innehöll det meddelande, att Tony Cornish var utsedd till ensam exekutor af lordens testamente.

»Gud ske lof!» utropade Tony med ett litet skratt, när han läst telegrammet, hvarpå han räckte det åt mr Wade, som genomögnade det med allvarsam men utan någon anmärkning. »Och nu», sade Cornish, »behöfver ej ens Joan veta någonting.»

Ty Cornish, som fått se Percy Roden under träden i Toornofield, hade gått ut till honom och fått ett öppet svar på en öppen fråga angående det pris, som betalats lord Ferriby, för att man skulle få skylta med hans namn i malgamitaffären.

Joan hade föredragit att i Marguerites sällskap stanna i sina rum till aftonen, då hon under major

»De sutto i skydd af en af lifräddningsbåtarna».

Whites eskort skulle anträda hemresan till England. Majoren hade med användande af minsta möjliga antal ord förklarar sig redo att göra hvad som helst när som helst, förutsatt att man icke ålade honom något, som kräfde någon större ansträngning i samtalsväg.

»Jag skall vara hemma tjugofyra timmar efter er», sade Cornish, när han vid stationen tog afsked af Joan. »Och du behöfver ej tro på några rykten eller frukta något skvaller. Om folk skulle komma med närgångna frågor, så visa dem till White.»

»Och jag skall klå upp dem», tillade majoren, som verkligen såg ut att kunna verkställa denna praktiska åtgärd.

De hade en härlig natt med fullmåne under öfverfarten från Holland till Harwich. Joan uttryckte sin önskan att stanna kvar på däck, åtminstone tills de lämnat allt ljussken på Maas bakom sig. Majoren skaffade två fällstolar och sökte upp en vrå på öfre däck, där det var lika mycket lä som folktomt. Där sutto de sedan i skydd af en af lifräddningsbåtarna, och Joan tycktes vara fullt upptagen af sina egna tankar, ty hon yttrade ej ett ord, medan ångaren stadigt plöjde sin väg genom det lugna vattnet.

»Jag undrar, om det är min plikt att hädanefter taga någon aktiv del i Malmgarvarförbundet», sade hon slutligen.

Majoren, som fått tillstånd att röka en cigarr, satt och betraktade densamma och sade ingenting.

»Jag är rädd, att jag måste göra det», sade Joan, hvars allvarliga bemödanden att leta ut hvad som var hennes plikt och att uppfylla den upptogo större delen af hennes tid och uppmärksamhet.

»Hvarför?» frågade major White.

»Därför att jag inte vill det.»

Majoren funderade en lång stund — nästan så länge som cigarren räckte. Det är underbart, huru så mycket tänkande kunde resultera i så få ord, isynnerhet i våra dagar, då det talas så mycket och tänkes så litet. Under hela denna tystnad satt Joan och blickade ut öfver hafvet, och månskenet som klart föll öfver hennes ansikte visade, att det var fullt af oro. Liksom mången annan i våra dagar plågades hon af den varmaste önskan att göra sin plikt, under det hon olyckligtvis samtidigt led fullkomlig brist på plikter att uppfylla.

»Jag önskar, att ni ville säga mig er tanke», sade hon.

»Jag tycker, att er plikt är tydlig nog», svarade White.

»Verkligen?»

»Ja. Lämna malmgarvarbetarna och manufakturistbiträdena och allt det där åt dess öde och — gift er med mig.»

Men Joan skakade blott sorgset på hufvudet.

»Det kan icke vara min plikt», sade hon.

»Hvarför icke? Är det ej tillräckligt motbjudande?»

»Nej», svarade Joan efter en paus och med djupaste allvar — »nej — det är just det.»

Af detta tvetydiga svar tycktes majoren draga någon viss tillfredsställande slutsats, ty han såg upp på månen med ett af sina mest uttryckslösa leenden.

(Forts.)

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

L. OKOTSBERG.

Under denna rubrik återgifver HVAR 8 DAG fotografier af personer, hvilkas drag af en eller annan anledning äro af aktuellt intresse. Vi äro tack samma för våra ärade läsares medverkan till fyllande af denna afdelning och ersätta med största nöje eventuella kostnader.

Carl C:son Bonde.

Den 11 juni fyllde öfverceremonimästaren vid K. M:ts hof friherre *Carl Carlsson Bonde* 50 år.

Frih. Bonde är, som bekant, son till framl. öfverstekammarherren frih. Carl Jedvard Bonde. Frih. Bonde bär äfven titeln introduktör för främmande sändebud och är för öfrigt innehafvare af det stora Eriksbergs fideikommiss med Forssjö bruk, samt

äger godsen Gimmersta och Nygård i Södermanland.

Frih. Bonde har som medlem af Andra kammaren för sin valkrets deltagit i det politiska lifvet.

Efter de k. scenernas utbildning hvilat högsta ledningen af Dramatiska teatern uti hans hand.

N. Fr. Sander. †

Den 30 maj afled i Stockholm en af de aderton i Svenska Akademien, kanslirådet Nils Fredrik Sander, 72 år gammal.

För en äldre generation äro alstren af Sanders lyra väl bekanta. Han var en för diktning, vetenskap och konst varmt intresserad person och efterlämnar därjämte minnet af en lika känslig och liflig som flärtlös natur.

Sander blef fil. kand. 1855 och ämnade bereda sig till en docentur i estetik, men ingick i stället 1856 som extra ordinarie i eklestistikdepartementet och promoverades året därpå till fil. d.r. Åren 1864–65 företog han som Letterstedtsk stipendiat en resa till södra Europa i och för konststudier, och fick efter hemkomsten 1866 anställning som e. o. amanuens vid konstafdelningen i Nationalmuseum. Efter att 1874 ha blifvit befordrad till kanslisekreterare i eklestistikdepartementet lämnade han sin tjänst vid museet, men förordnades till ledamot af museinämnden. 1880 fick han anbud att bli Nationalmusei intendent, men undanbad sig uppdraget. Inom departementet befordrades han 1882 till kansliråd och innehade sedan denna plats till 1893, då han tog afsked. 1884 valdes han till hedersledamot af Fria konsternas akademi och 1889 till en af de aderton i Svenska akademien.

Sander erhöil redan 1853 Svenska akademiens stora pris för diktcykeln »Den fallande stjär-

nan». Han har dessutom utgifvit flera samlingar originaldikter och öfversättningar, särskildt från nygrekiskan och engelskan. Frukten af hans verksamhet i Nationalmuseum

blef bl. a. ett om samvetsgrann forskning vittnande arbete »Nationalmuseum, bidrag till tafvelgalleriets historia», hvilket utkom i fyra delar 1872–1876. Under senare delen af sitt lif ägnade han sig med entusiasm åt studiet af den fornnordiska litteraturen och den nordiska myt-forskningen, på hvilka områden han utgaf en mängd arbeten.

Ludvig Mossberg. †

Den 30 sistlidne maj kom från Västerås ett lika oväntadt som smärtsamt dödsbud, hvilket väckte sorg i vida kretsar. Det mälde att f. d. rektorn vid högre allm. läroverket i Västerås, f. d. lektorn, fil. d.r. Aron Ludvig Mossberg gått hädan vid nyligen fyllda 80 år.

Mossberg inträdde på lärarebanan redan 1847. Utom några års vistelse i Kalmar tillhörde han hela sin läraretid Västerås läroverk. Lektor därstädes 1859, förordnades han till rektor 1862, i hvilken befattning han kvarstod till 1882. År 1886 erhöil han på begäran afsked med pension. Efter afskedstagandet tjänstgjorde Mossberg som konsistorienotarie.

M. var en högt förtjänt skolman. Hans outtröttliga lärarenit, hans hjärtogoda blida vä-

sen, hans tillgifvenhet för de unga som stodo under hans vård — dessa egenskaper ha gjort hans minne oförgätligt hos de många som haft lyckan vara hans lärjunge.

På de förtroendeposter, till hvilka den framstående medborgaren kallades, lade han i dagen samma samvetsgrannhet och rättrådighet, hvilka egenskaper utmärkte honom som pedagog. Då han 1864 afgick som ordförande för Västerås stadsfullmäktige, riktade och medborgare inom samhället en tacksamhetskrifvelse till honom i förening med öfverlämnandet af en stipendiefond, som skulle bära hans namn, och de tolkade i denna skrifvelse sin »högaktning, erkännsla och tacksamhet för ovel, nit och skicklighet, hvarmed deras förhandlingar varit ledda.»

Ludvig Mossberg skall lefva länge i älskad och vördad hågkomst. Minnet af hans nobla och harmoniska personlighet skall egga hans lärjungar att gå i hans fotspår.

A. U. Isberg. †

En plötslig hjärtförlamning träffade natten till den 29 maj f. d. järnvägskamreraren i Malmö Anders Ulrik Isberg och kallade honom hädan 74 år gammal.

Isbergs lifsgärning berättigar honom till hedersnamnet »Malmö stads häfdatecknare». Ty det var till detta område — fäder-

nestadens historia — hans hågredan tidigt dref honom. Född 1826 och son af skollärare Jonas Isberg, aflade han 1847 studentexamen och två år senare folkskollärareexamen, hvarpå han under 1849—1851 tjänstgjorde vid Falkmanska skolan i Malmö. Under 1852—1859 hade han egen mycket anlitad privatskola. Men år 1859 ingick han i järnvägens tjänst och utnämndes 1862 till

kamrer, från hvilken befattning han tog afsked år 1892 för att uteslutande egna sig åt sina forskningar.

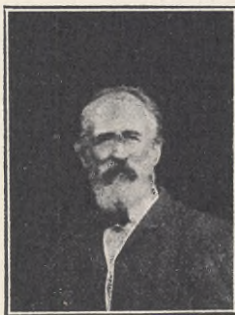
Isbergs första tryckta arbete är Karta öfver fästningsverken vid Malmö sådana dessa tedde sig år 1720. 1876 följdes detta af en historisk karta öfver Malmö. År 1895 började han utgifvandet af sina »Bidrag till Malmö stads historia», hvaraf nu två delar utkommit och hvaraf den tredje är under tryckning.

Vänlig och umgängessam i det enskilda lifvet ägnade han sig och med förkärlek och framgång åt musikens sköna konst, både som kompositör, arrangör och exekutör.

I de minnesversar, som vid den aflidnes graf upplästes af prosten Olin, hette det bl a.:

»En gammal kämpe gått ur tiden,
en hedersman af bästa slag;
en man som icke skydde striden
och lifvets tunga hvarje dag.
Af stadens barn den gamles minne
må helgas med en tacksam tår,
och forskarns verk och ädla sinne
begrundas tankfullt vid hans graf och bår.»

William Klein †

Den 29 maj aflad hastigt af hjärtförlamning förre stadsarkitekten i Malmö William Klein, 78 år gammal.

Peter Caspar William Klein kom 1850 efter aflagd examen vid Köpenhamns Konstakademi till Malmö, der han verkat dels såsom teckningslärare vid högre läroverket, dels i egenskap af stadsarkitekt, till dess han vid fylda 70 år tog afsked från dessa befattningar, dem han med stort nit, skicklighet och intresse beklädt under en lång följd af år.

Men äfven åt andra uppgifter, framför allt de som rörde konsten och konstindustrien, ägnade han mycket af sin tid. Så var han i många år ordförande i Malmö industriförening och deltog verksamt i anordnandet af

Skandinaviska industri- och konstutställningen i Malmö 1881. Mycket musikalisk och själf en god violoncellist, tog han särskildt under yngre år mycket lifligt del i musiklifvet i Malmö och var dess musikförenings förste ordförande.

K. var i öfrigt allmänt värderad för sitt sympatiska, enkla och angenäma väsen, som förskaffat honom vänner i alla dem, med hvilka han kommit i beröring.

Aug. Sundberg. †

Den 25 maj aflad i hufvudstaden f. grosshandlaren i Sundsvall August Sundberg, en man som i öfver ett halft sekel gjorde en kraftig insats i den lifliga Norrlandsstadens kommersiella lif.

I slutet af 1840-talet började S. egen minutaffär samtidigt med att han i kompani med G. T. Cavallin hade en blomstrande rederirörelse. Den förra affären utvidgades snart till en stor grosshandel — den var på 60 och 70-talen en af de största i Norrland, liksom S. torde varit en af Norrlands första direkta importörer. Men — konjunkturerna för skeppsrederiäffärerna blefvo ogunstiga och S. gjorde på de senare åren stora förluster. År 1892 måste han draga sig tillbaka och öfverlämnade affären i andra händer.

Då Sundsvalls enskilda bank grundades på 1860-talet var S. en bland dess stiftare. Redan 1864 invaldes han i Sundsvalls stadsfullmäktige, hvilken korporation han oafbrutet tillhörde till 1892.

Den aflidne var en rätträdig och godhjärtad fridens man, hvars många vänner med uppriktig saknad mottagit budet om hans bortgång.